

Hamilton svarar Werner

Historiens största hungerkatastrof utgör förvisso en kallelse till en extra kraftansträngning från välmående i-länningars sida. Jag menar att just på grund av den akuta nöden borde riksdagen ha intresserat sig inte bara för kraftansträngningens storlek utan också för den bästa utformningen av hjälpen. Med min artikel ville jag peka på att riksdagens beslut om att använda *svenskt vete* medförde en olycklig och felaktig utformning av den svenska hjälpen från de svältdrabbades synpunkt. Mårten Werner är tydligen oförmögen eller ovillig att inse att utformningen (medlet) av vår biståndsinsats har stor betydelse för dess värde för mottagaren och att detta spörsmål är väl värt en seriös diskussion. I stället ger sig Werner tyvärr in i insinuationer av billigaste slag ("byråkrater ser bara siffror", "dere har alri sett femtusind sultne men", etc).¹ Ibland hör man argumentet att behoven i u-länderna är så stora att allt bistånd, bundet eller obundet och oberoende av utformning, kommer att vara synnerligen värdefullt. Lite eftertanke säger dock att just på grund av u-ländernas stora behov är det alltid av yttersta vikt att de knappa biståndsresurserna används på för mottagaren bästa tänkbara sätt.

Som jag påpekade i min ursprungliga artikel var riksdagens "formella beslut förnuftigare än det av debattörerna genomgående använda argumentet om 'veteöverskottet'", eftersom de anslagna medlemmen formellt kunde användas inte enbart till inköp av svenskt vete utan även, som utrikesutskottet skrev, till "andra insatser som mottagarländerna prioriterar för att kunna förbättra sin livsmedelsförsörjning". Nu påstår Werner att jag endast parentetiskt skulle ha tagit upp denna punkt i min artikel. Detta är sakligt sett fel eftersom jag ägnar ett helt stycke åt utrikesutskottets skrivning [Hamilton 1975, s 133, rad 1—11]. Viktigare är emellertid att Werner bortser från eller är ovetande om det faktum att de anslagna medlemmen i *realiteten* enligt statsrättslig tolkning måste användas enbart för inköp av

svenskt vete, eftersom utrikesutskottets majoritet i debatten uttryckligen tog ställning för en sådan utformning av hjälpen. Om Werner tycker att min behandling av denna fråga var kortfattad återspeglar detta sålunda endast frågans reella betydelse. Man frågar sig emellertid i detta sammanhang om riksdagsledamoten Mårten Werner inte känner till de statsrättsliga grunderna för sin egen verksamhet?

Werner skriver "att en god konjunktur för de flesta är tvingande argument för solidaritet". Några rader längre fram fortsätter Werner: "Den (av Hamilton) i spärrad text skrivna slutsatsen om att veteskördens storlek inte bör spela någon roll för biståndsinsatsernas storlek är en heroisk sanning." Märker inte Werner själv motsägelsen mellan innehållen i sina två meningar? Slutligen, det skall bli spännande att höra moderaten Werner på bolagsstämmorna predika för aktieägarna att goda konjunkturer i t ex skogsindustrin och malmbrytningen "är tvingande argument för solidaritet". Ty om man accepterar en wernersk koppling mellan bistånd och konjunkturer finns det ju ingen logik i att endast *jordbrukets* goda konjunkturer skall tvinga till solidaritet, eller hur Mårten Werner?

Ph D Carl Hamilton

Institutet för internationell ekonomi

¹ Priset tas dock av Werners försök att kamma hem en poäng genom att helt fräckt felaktigt citera min text. Werner skriver: "Hamilton däremot ifrågasätter livsmedelshjälpens nödvändighet. 'Svältdrabbade länder behöver emellertid inte i första hand mat' säger han och föreslår i stället 'hamnkrantar, silos eller lastbilar.'" Originaltexten lyder emellertid: "Svältdrabbade länder behöver emellertid *inte nödvändigtvis* i första hand mat. ... Hamnkrantar, silos eller lastbilar är *kanske* bättre." (Kursiveringen tillagd.)